

NOVI TEKST

TOČKA 8

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG
RAZVOJA

NACRT

KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O HRVATSKOJ POLJOPRIVREDNOJ KOMORI

Zagreb, prosinac 2008.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O HRVATSKOJ POLJOPRIVREDNOJ KOMORI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom osniva se Hrvatska poljoprivredna komora (u daljnjem tekstu: Komora) te se uređuje njen status, ustroj, poslovi i zadaci, članstvo i način financiranja.

Članak 2.

Komora je samostalna i neovisna stručna i poslovna organizacija koja se osniva s ciljem:

- promicanja, zaštite i zastupanja interesa članova Komore,
- edukacije i savjetovanja članova Komore,
- pružanja potpore članovima Komore u svrhu unaprjeđenja poljoprivredne proizvodnje i ruralnog prostora,
- promicanja vrijednosti i važnosti očuvanja i unaprjeđenja poljoprivrede i ruralnog prostora u ukupnom društveno-gospodarskom razvitku zemlje.

II. STATUS KOMORE

Članak 3.

- (1) Komora ima svojstvo pravne osobe.
- (2) Sjedište je Komore u Zagrebu.
- (3) Komora ima svoj znak i pečat.
- (4) Izgled i način korištenja znaka i pečata propisuju se Statutom.

III. DJELATNOST KOMORE

Članak 4.

Djelatnost Komore čine sljedeći poslovi i zadaci:

- promicanje, zaštita i zastupanje interesa članova Komore pred tijelima državne uprave te lokalne i područne (regionalne) samouprave, osobito u postupku donošenja propisa od interesa za poljoprivredu i ruralni prostor;

- usklađivanje interesa članova Komore;
- praćenje stanja u poljoprivredi i ruralnom prostoru, izrada izvješća o posljedicama djelovanja mjera poljoprivredne politike i politike ruralnog razvitka te zakonskih propisa na poljoprivrednu proizvodnju, te predlaganje rješenja za unaprjeđenje poljoprivrede i razvitak ruralnog prostora nadležnim tijelima;
- inicijativa, razmatranje odnosno davanje stručnih mišljenja u postupku donošenja propisa i drugih dokumenata iz područja poljoprivrede, hrane, ruralnog razvitka te zaštite zdravlja i dobrobiti životinja;
- razmatranje cijena usluga pravnih osoba s javnim ovlastima u području djelatnosti, ovlaštenim od ministarstva nadležnog za poljoprivredu;
- inicijativa za donošenje propisa kojima se utvrđuju ovlasti Komore u skladu s kriterijima europske prakse;
- kontrola mjera ruralnog razvoja;
- vođenje evidencije izravne prodaje za obiteljska poljoprivredna gospodarstva;
- koordiniranje djelovanja poljoprivrednih udruga;
- suradnja s obrazovnim, znanstvenim, stručnim i istraživačkim ustanovama na razvoju poljoprivredne proizvodnje i tržišta u poljoprivredi, sigurnosti hrane, zaštite okoliša, zaštite zdravlja ljudi i životinja, dobrobiti životinja, očuvanja kulturne baštine i unaprjeđenja ruralnog prostora;
- promicanje interesa članova u inozemstvu;
- uspostavljanje i razvijanje suradnje s inozemnim poljoprivrednim komorama i srodnim organizacijama;
- pripremanje i organiziranje poljoprivrednih sajmova i drugih priredbi iz područja poljoprivrede i seoskog prostora;
- organiziranje stručnog osposobljavanja, seminara, tečajeva i radionica iz područja poljoprivrede, sigurnosti hrane, zaštite zdravlja i dobrobiti životinja te ruralnog razvoja,
- organiziranje savjetovanja o socijalnim, pravnim i poreznim pitanjima za potrebe članova Komore,
- skupljanje, obrada, publiciranje i dostavljanje svih relevantnih informacija za potrebe članova Komore, te poticanje i sudjelovanje u izdavačkoj djelatnosti iz područja djelatnosti;
- dodjela priznanja za uspješan rad članovima Komore;
- vođenje baza podataka iz područja djelatnosti;
- obavljanje i drugih poslova u skladu sa Statutom i općim aktima Komore.

Članak 5.

(1) U obavljanju djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona Komora vodi evidencije o:

- članstvu u Komori,
- provedenim edukacijama,
- dodijeljenim priznanjima,

- odlukama Suda časti iz članka 20. stavka 2. ovoga Zakona,
 - odlukama stalne arbitraže iz članka 22. ovoga Zakona, te
 - druge evidencije propisane Statutom i drugim općim aktima Komore.
- (2) Komora izdaje potvrde o činjenicama o kojima vodi evidenciju.

Članak 6.

- (1) Poslove iz članka 4. podstavaka sedam i osam ovoga Zakona Komora obavlja kao javne ovlasti.
- (2) U obavljanju djelatnosti Komora uspostavlja sustav praćenja mjera iz članka 4. podstavaka tri do osam ovoga Zakona.

IV. STATUT KOMORE

Članak 7.

- (1) Statutom Komore detaljnije se uređuju naziv i sjedište; poslovi i zadaci; način učlanjenja i prestanak članstva; prava, obveze i odgovornosti članova; unutarnje ustrojstvo i poslovanje; osnivanje ispostava; način odlučivanja; sastav i djelokrug tijela Komore; trajanje mandata, način provođenja izbora i imenovanja u tijela Komore; način ostvarivanja javnosti rada i obavještanja članova o radu Komore; te ostala pitanja važna za poslovanje Komore.
- (2) Statutom iz stavka 1. ovoga članka uređuje se i zastupanje Komore; način određivanja iznosa i način plaćanja članarine; način i rokovi za donošenje Godišnjeg financijskog plana Komore; način obavljanja nadzora financijskog poslovanja; raspolaganje imovinom; odnos prema pravnim osobama koje Komora osniva; način uređenja prava i dužnosti djelatnika Komore, osnovice za plaće djelatnika Komore i drugi opći akti Komore.
- (3) Statut iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u «Narodnim novinama».

Članak 8.

- (1) Za obavljanje poslova i zadataka Komore specifičnih za određeno područje nadležno tijelo Komore donosi odluku o osnivanju ispostave za područje jedne ili više jedinica područne (regionalne) samouprave.
- (2) U ispostavama iz stavka 1. ovoga članka osnivaju se sekcije u određenim područjima djelatnosti članova Komore.
- (3) Način osnivanja, ustroj, poslovi i zadaci ispostava iz stavka 1. ovoga članka propisuju se Statutom Komore te statutima ispostava koje odobrava nadležno tijelo Komore.

V. ČLANSTVO U KOMORI

Članak 9.

(1) Članovi Komore svoje interese ostvaruju posredno, dobrovoljnim udruživanjem u sekcije iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, te neposredno u tijelima Komore.

(2) Članstvo u Komori dijeli se na obvezno i dobrovoljno.

Članak 10.

(1) Obvezni su članovi Komore:

- fizičke osobe; obiteljska poljoprivredna gospodarstava upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, koja predstavlja nositelj, u skladu s odredbama posebnog propisa (u daljnjem tekstu: Upisnik),

- fizičke osobe; poljoprivredna gospodarstava, registrirana kao obrt u skladu s odredbama posebnog propisa, upisana u Upisnik.

(2) Dobrovoljni članovi Komore mogu biti:

- pravne osobe; poljoprivredna gospodarstva, registrirana kao trgovačka društva ili zadruge u skladu s odredbama posebnih propisa, upisana u Upisnik;

- pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost poljoprivrede, a nisu upisane u Upisnik, te

- obrazovne i znanstvene ustanove iz područja poljoprivrede, koje putem članstva doprinose ostvarivanju ciljeva Komore propisanih odredbama članka 2. ovoga Zakona.

(3) Mirovanje i prestanak članstva u Komori propisuju se Statutom.

Članak 11.

(1) Etičkim kodeksom utvrđuje se skup načela i pravila kojih se trebaju pridržavati članovi Komore.

(2) Etički kodeks iz stavka 1. ovoga članka donosi Skupština Komore.

VI. TIJELA KOMORE

Članak 12.

(1) Tijela Komore su:

- Skupština Hrvatske poljoprivredne komore (u daljnjem tekstu: Skupština),
- Upravni odbor Hrvatske poljoprivredne komore (u daljnjem tekstu: Upravni odbor),
- Nadzorni odbor Hrvatske poljoprivredne komore (u daljnjem tekstu: Nadzorni odbor), te
- predsjednik Hrvatske poljoprivredne komore (u daljnjem tekstu: predsjednik Komore).

(2) Komora može imati i druga, stalna i povremena tijela, čiji se način osnivanja, sastav i djelokrug propisuju Statutom.

Članak 13.

- (1) Skupština je najviše tijelo upravljanja Komore, a sačinjavaju je predstavnici članova Komore.
- (2) U Skupštini se osigurava razmjerna zastupljenost članova u odnosu na poslovanje Komore kroz ispostave i sekcije.
- (3) Članove Skupštine biraju članovi neposredno na izborima.
- (4) Članovi Skupštine biraju se na mandat od četiri godine.
- (5) Skupština može pravovaljano odlučivati ukoliko je na sjednici nazočna većina članova, a odluka je prihvaćena ako je za prijedlog glasovala većina nazočnih članova.
- (6) Način izbora predstavnika u Skupštinu propisan je Statutom.

Članak 14.

(1) Skupština:

- donosi Statut,
- donosi godišnji program rada, godišnji financijski plan i proračun Komore,
- donosi druge opće akte Komore,
- usvaja godišnje izvješće o radu i godišnje financijsko izvješće,
- bira članove Upravnog odbora,
- bira članove Nadzornog odbora,
- imenuje i razrješava predsjednika Komore,
- obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom i drugim općim aktima Komore.

Članak 15.

(1) Upravni odbor:

- provodi odluke i zaključke Skupštine,
- izrađuje prijedlog Statuta i drugih općih akata Komore,
- predlaže odluke i zaključke, zauzima stavove te daje mišljenja o pitanjima o kojima će raspravljati Skupština,
- utvrđuje i usklađuje interese članova Komore,
- predlaže Skupštini imenovanja i razrješenja u skladu sa Statutom,
- odlučuje o prijemu i prestanku članstva u Komori,

- imenuje i razrješava suce, vještake i tajnika Suda časti iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona,
- ustanovljuje listu arbitara te imenuje i razrješava članove arbitraže iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona,
- obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom i drugim općim aktima Komore.

(2) Upravni odbor sačinjavaju predsjednik i članovi koje bira Skupština u skladu sa Statutom.

(3) Skupština može izabrati u Upravni odbor određeni broj članova, ali ne više od jedne trećine ukupnog broja, iz redova priznatih stručnjaka čiji je strukovni, istraživački, pedagoški, ili znanstveni rad povezan s poljoprivredom ili ruralnim razvojem.

(4) Članovi Upravnog odbora biraju se na mandat od četiri godine.

(5) Način izbora, sastav i djelokrug Upravnog odbora propisani su Statutom.

Članak 16.

(1) Predsjednik Komore:

- zastupa Komoru,
- vodi i nadzire poslovanje,
- saziva sjednice Skupštine i Upravnog odbora,
- provodi odluke i zaključke tijela Komore,
- odgovoran je za zakonitost rada Komore.

(2) Predsjednika Komore imenuje i razrješava Skupština iz redova članova Komore i za svoj rad odgovara Skupštini.

(3) Predsjednik Komore je i predsjednik Upravnog odbora.

(4) Predsjednik Komore imenuje se na mandat od četiri godine.

(5) Način izbora i ovlasti predsjednika Komore propisuju se Statutom.

Članak 17.

(1) Nadzorni odbor nadzire:

- provođenje Statuta i drugih općih akata Komore,
- materijalno-financijsko poslovanje Komore i raspolaganje sredstvima Komore,
- rad Stručne službe, u skladu sa Statutom i drugim općim aktima.

(2) Nadzorni odbor sačinjava predsjednik i četiri člana koje bira Skupština.

(3) Članovi Nadzornog odbora ne mogu istovremeno biti članovi Skupštine i Upravnog odbora.

(4) Članovi Nadzornog odbora biraju se na mandat od četiri godine.

(5) O obavljanju nadzora iz stavka 1. ovoga članka Nadzorni odbor izvješćuje Skupštinu.

(6) Način izbora, sastav i djelokrug Nadzornog odbora propisuju se Statutom.

Članak 18.

- (1) Za obavljanje stručnih, administrativnih, pomoćnih i drugih poslova u Komori se osniva Stručna služba.
- (2) Pojedini poslovi Stručne službe mogu se obavljati u ispostavama, osnovanim u skladu s odredbom članka 8. stavka 2. ovoga Zakona.
- (3) Radom Stručne službe upravlja tajnik, kojeg imenuje i razrješava Upravni odbor na prijedlog predsjednika Komore, na temelju provedenog natječaja.
- (4) Tajnik osigurava koordinaciju u radu ispostava osnovanih u skladu s člankom 8. stavkom 2. ovoga Zakona.
- (5) Tajnik odgovara za svoj rad predsjedniku Komore, Skupštini i Upravnom odboru.
- (6) Ustrojstvo i djelokrug Stručne službe propisuje se Statutom.

Članak 19.

- (1) Pri Komori osniva se i djeluje Sud časti.
- (2) Sud časti brine o razvitku, ugledu i jačanju dobrih poslovnih običaja članova Komore.
- (3) Nadležnost, sastav i način postupanja Suda časti propisuje se Statutom i drugim općim aktima Komore.

Članak 20.

- (1) Sud časti odlučuje o:
 - kršenju dobrih poslovnih običaja članova Komore,
 - kršenju Statuta,
 - kršenju drugih općih akata Komore i odluka tijela Komore, ako je to propisano Statutom.
- (2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka Sud časti odlučuje o odgovornosti i izriče mjere određene Statutom.

Članak 21.

- (1) Pri Komori djeluje stalna arbitraža, koja pruža usluge posredovanja odnosno mirnog rješavanja sporova članova Komore i drugih pravnih i fizičkih osoba.
- (2) Nadležnost, sastav i način postupanja stalne arbitraže uređeni su Statutom i drugim općim aktima Komore.

VI. SURADNJA KOMORE S DRUGIM TIJELIMA

Članak 22.

(1) U obavljanju poslova i zadataka iz članka 4. ovoga Zakona Komora posebno surađuje sa:

- središnjim tijelima državne uprave;
- tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave;
- Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom i Hrvatskom veterinarskom komorom; te
- Hrvatskim zavodom za poljoprivredno savjetodavnu službu i drugim ustanovama koje obavljaju djelatnost u području poljoprivrede i ruralnog razvoja.

(2) Za obavljanje poslova i zadataka iz članka 4. ovoga Zakona nadležnim tijelima Komore mora biti osiguran pristup relevantnim bazama podataka, u skladu s odredbama posebnih propisa o pravu na pristup informacijama i zaštiti osobnih podataka.

Članak 23.

(1) Godišnji program rada i godišnji financijski plan iz članka 14. stavka 1. podstavka drugog ovoga Zakona Skupština donosi uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poljoprivredu i ruralni razvoj.

(2) Godišnje izvješće o radu iz članka 14. stavka 1. podstavka četvrtog ovoga Zakona prije usvajanja Komora dostavlja na mišljenje ministarstvu nadležnom za poljoprivredu i ruralni razvoj.

VII. FINANCIRANJE KOMORE

Članak 24.

(1) Sredstva potrebna za rad Komore osiguravaju se iz:

- članarina,
- sredstava ostvarenih obavljanjem vlastite djelatnosti, te
- izvanrednih prihoda (darovi, sponzorstva i dr.).

(2) Statutom Komore može se propisati obveza i način određivanja te plaćanja komorskog doprinosa.

Članak 25.

(1) Članarina iz članka 24. stavka 1. podstavka prvog ovog Zakona je obvezna za sve članove i uplaćuje se na račun Komore.

(2) Način određivanja iznosa članarine te način i rokovi plaćanja članarine propisuju se Statutom.

VIII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

(1) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministarstva nadležnog za poljoprivredu i ruralni razvoj imenovati će povjerenstvo za provođenje izbora za Skupštinu.

(2) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka:

- utvrditi će popis obveznih članova Komore,
- upisivati će dobrovoljne članove u skladu sa člankom 10. stavkom 2. ovoga Zakona, do roka utvrđenog u izbornim pravilima iz podstavka trećeg ovoga stavka,
- utvrditi će izborna pravila za provođenje prvih izbora za Skupštinu, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, te
- provesti prve izbore za Skupštinu.

(3) U obavljanju svojih zadaća povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka koristiti će sredstva i baze podataka ministarstva nadležnog za poljoprivredu i ruralni razvoj te Hrvatskog zavoda za poljoprivredno savjetodavnu službu.

Članak 27.

(1) Prvi izbori za Skupštinu raspisat će se najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Skupština će se konstituirati najkasnije u roku od trideset dana nakon provedenih izbora iz stavka 1. ovoga članka, a prvu sjednicu Skupštine sazvati će ministar nadležan za poljoprivredu i ruralni razvoj.

(3) U roku od trideset dana od sazivanja prve sjednice Skupštine biti će imenovani članovi Upravnog odbora.

(4) Statut i drugi akti potrebni za rad Komore biti će doneseni u roku od 60 dana od dana imenovanja Upravnog odbora.

Članak 28.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama».

OBRAZLOŽENJE KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O HRVATSKOJ POLJOPRIVREDNOJ KOMORI

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME RJEŠAVAJU

Razlozi zbog kojih se Zakon donosi

Utemeljenje Komore proizlazi iz odredaba Zakona o poljoprivredi, koji je donesen sredinom 2001. godine. U postupku pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji pitanje osnivanja Komore, kao institucije koja bi zastupala stručne interese poljoprivrednih proizvođača i koja bi kao relevantni partner pomagala u kreiranju mjera poljoprivredne politike i njihovoj efikasnoj provedbi, dodatno je postalo aktualno.

U postojećem sustavu institucijske potpore koja okuplja poslovne subjekte djeluju Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora. Hrvatska gospodarska komora okuplja poslovne subjekte koji obavljaju neku gospodarsku djelatnost a koji su upisani u sudski registar, odnosno koji su registrirani kao trgovačka društva. Hrvatska gospodarska komora može okupljati i fizičke osobe, ali preko udruženja ili saveza. S druge strane, u Hrvatskoj obrtničkoj komori okupljeni su svi obrtnici, trgovci pojedinci i trgovačka društva koja sukladno Zakonu o obrtu obavljaju obrt. U poljoprivredi veliki dio subjekata koji se bave poljoprivrednom djelatnosti, odnosno "poljoprivredni proizvođači", nisu organizirani kao obrtnici ili kao trgovačka društva. Takvih poljoprivrednih proizvođača, koji su registrirani u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava pri Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja kao obiteljska poljoprivredna gospodarstva, ima više od 172 tisuće. To su sva ona obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja podnose zahtjev za neki oblik potpore sukladno Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu i koja prodaju svoje vlastite proizvode na tržištu. Radi se o zaista velikom broju proizvođača koji su glavni nositelji poljoprivredne proizvodnje u ruralnim područjima, a koji nisu udruženi u jednu krovnu organizaciju koja bi zastupala i štitila njihove interese. Jedini oblik pojedinačnog okupljanja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava jesu strukovna udruženja, putem kojih nastoje prenijeti svoje interese i probleme u javnost i prema tijelima državne uprave u cilju iniciranja, razvoja, širenja i unapređivanja poljoprivredne proizvodnje kojom se bave. Uvidom u bazu podataka Registra udruga Republike Hrvatske i obradom podataka iz listopada 2008. godine procjenjuje se da u poljoprivredi ima oko 800-850 registriranih udruga (na primjer, u vinogradarstvu i vinarstvu taj je broj 80-90). Sukladno tome, procjena je da poljoprivredne udruge okupljaju 5.600-6.000 članova, vjerojatno poljoprivrednih proizvođača.

U interesu bržeg razvitka hrvatske poljoprivrede i prilagodbe obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava tržišnim uvjetima postoji potreba za utemeljenjem Komore kao samostalne poslovne-strukovne organizacije.

Smisao Komore izravno je uključivanje glavnih nositelja poljoprivredne proizvodnje u Republici Hrvatskoj, prije svega obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, u jednu instituciju koja bi zastupala njihove stručne interese i koja bi kao relevantni partner pomagala u kreiranju mjera poljoprivredne politike i razvojnih programa te njihovoj efikasnoj provedbi. Komora bi također pridonijela jačanju poduzetništva i učinkovitijeg poslovanja među svim oblicima organiziranja i poslovanja u poljoprivredi.

Cilj osnivanja Komore je stvaranje institucionalne potpore potrebne za podizanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača i njihovih proizvoda na europskom tržištu te razvijanje proizvodnje koja bi proizvođačima osigurala stabilan dohodak dostatan za osiguranje primjerenog životnog standarda.

Neupitna je činjenica da je hrvatska poljoprivreda opterećena teškim nasljeđem i promjenama koje predstavljaju ograničenja u njenom daljnjem razvitku, poput nepovoljne agrarne strukture, neadekvatne edukacije poljoprivrednika, nerazvijene servisne infrastrukture, kontrakcije tržišta i promjena u njegovoj strukturi, nedovoljne organiziranosti i doslovnog nestanka zaselaka, pa i čitavih sela. U gospodarskom smislu glavni cilj je da poljoprivreda postane ekonomski zdravo, perspektivno i nadasve humano zanimanje te centralna gospodarska aktivnost ruralnih prostora. Poljoprivreda uz sebe sve više nužno veže velik broj djelatnosti, koje od nje žive i od kojih ona živi. Poljoprivreda treba biti ne samo izvor zaposlenosti poljoprivrednika i njihovih obitelji već i izvor mnogih malih ili većih prerađivačkih djelatnosti u seoskom prostoru. Ona je izvor i proizvodnog i uslužnog zanatstva, turizma i intelektualnih usluga, stvarajući vrlo raznoliku proizvodnu strukturu. Stoga je u cilju promicanja vrijednosti i važnosti očuvanja i unaprjeđenja poljoprivrede i ruralnog prostora u ukupnom društveno-gospodarskom razvitku Republike Hrvatske važno uspostaviti institucionalnu potporu koja će biti u funkciji zaštite i zastupanja interesa glavnih nositelja te proizvodnje. Upravo je Komora institucija koja bi trebala bi imati tu ulogu.

U izradi ovog zakonskog prijedloga korištena je tradicija ustroja i poslovanja poljoprivrednih komora u Europskoj uniji. U navedenu svrhu konzultirani su predstavnici komora iz Austrije, Slovenije, Bavorske, Poljske, Francuske i Nizozemske.

Nastanak poljoprivrednih komora u Europi

Preteče poljoprivrednim komorama u Europi bila su poljoprivredna udruženja i slične nevladine organizacije za unapređenje poljoprivrede, koje su se pod fiziokratskim utjecajem u europskim državama pojavile krajem 18. stoljeća ("Societe generale d'agriculture " godine 1761. u Francuskoj, "Thuringische Landwirtschaftsgesellschaft" godine 1763. u Njemačkoj).

U nekadašnjim austro-ugarskim državama za postizanje istoga cilja imenovana su carska mjesna poljoprivredna društva (1764. godine u Koruškoj, 1767. godine u Kranjskoj i 1819. godine u Štajerskoj). Bez obzira na uspješnost pri radu, ove organizacije bile su pretežito osnivane iz centra te zbog tadašnjih političkih, obrazovnih i drugih prilika nisu uspjele u većem broju povezati aktivno poljoprivredno stanovništvo.

Zahtjevi za obvezatnom i javnom komorskom organizacijom na području poljoprivrede koja bi, po ugledu na postojeće trgovačke i obrtničke komore, zastupala interese poljoprivrednika, postali su češći i glasniji krajem 19. stoljeća, širenjem glasačkih prava, uvođenjem kapitalističkog tržnoga gospodarstva i krizama koje su se pojavile u poljoprivredi.

U Europi je prvi zakon o poljoprivrednoj komori donijela Francuska 1851. godine. Tek osnovane poljoprivredne komore morale su prestati s radom još iste godine zbog ponovnog uspona apsolutizma. Do Prvog svjetskog rata u francuskom parlamentu izredala su se 42 prijedloga za ponovno osnivanje poljoprivrednih komora. Načelni dogovor o osnivanju poljoprivrednih komora ostvaren je godine 1919., a zakon o poljoprivrednim komorama po departmanima francuski parlament prihvatio je tek 3. siječnja 1924. Tim zakonom poljoprivredne komore postale su organizacije javnog prava, koje su zastupale interese poljoprivrednika, a također su obavljale i druge zadatke u unapređenju poljoprivrede. Zbog istovjetnih poslova departmanske komore počele su se povezivati u regijske poljoprivredne komore. Skupština predsjednika poljoprivrednih komora sastala se prvi put 1927 godine, što se 30. listopada 1935. institucionaliziralo zakonom. Poljoprivredne komore su prve četiri godine u potpunosti ovisile o državnim subvencijama. Zakon o financijama iz godine 1928. prvi put daje ovlast da se propiše dodatni porez na zemljište čiji se dio prihoda koristi za financiranje rada komore.

Krovna organizacija poljoprivrednog komorskog sustava od 1966. godine zove se "Stalna skupština poljoprivrednih komora".

U Njemačkoj je prva poljoprivredna komora osnovana 1849. u Bremenu, a poljoprivredne komore kao javnopravne institucije osnovane su 1894. godine u Prusiji. Povod za osnivanje poljoprivrednih komora obvezatnih udruženja javnog prava bilo je osnivanje radikalnih seljačkih organizacija. Prema razmišljanjima njemačkih autora poljoprivredne komore kao apolitične i od države neovisne organizacije, pokazale su se korisne i poljoprivredi i državi. Poljoprivredi su komore omogućile veću autonomiju i veći utjecaj na komorski sustav (u usporedbi s državnim), a država je prijenosom nekih zadataka na poljoprivredne komore rasteretila svoju upravu (Lutz: 1967,83).

Primjeri organizacije poljoprivrednih komora u zemljama Europske unije

Europska unija nema jedinstvenu uredbu za organiziranje i djelovanje poljoprivrednih komora. Način njihova ustrojavanja i djelovanja prepušten je državama članicama.

Francuska

Na temelju vrlo skromnih zakonskih odredbi položaj poljoprivrednih komora u Francuskoj detaljno je uređen dekretima. Departmanske i regionalne poljoprivredne komore i stalna skupština poljoprivrednih komora jesu, po zakonu, organizacije javnog prava s administrativnom ulogom (etablissement publics a caractere administratif). Njihova zadaća obuhvaća dva temeljna zadatka:

- zastupati i štiti strukovne interese seljaka;
- poduzimati gospodarske i društvene korake u korist poljoprivrede.

Temelj organizacijskog uređenja poljoprivrednih komora jest departmanska poljoprivredna komora, koja prema tijelima vlasti u departmanu nastupa kao strukovno savjetodavno tijelo za područje poljoprivrede. Poljoprivredne komore u departmanima daju javnoj vlasti na njihov zahtjev mišljenja o svim seljačkim pitanjima. Na zahtjev upravne vlasti poljoprivredne komore također prikupljaju i usklađuju seljačka pravila. Prikupljena pravila mora potvrditi opći savjet departmana. Departmanska poljoprivredna komora može na svom području osnovati ili subvencionirati svaki zavod, organizaciju ili poljoprivrednu službu te zadruge važne za poljoprivredu. Poljoprivredne komore zajedno s trgovačkim i industrijskim komorama mogu osnovati poduzeća važna za poljoprivredu, industriju i trgovinu. Zavodi i službe koje su osnovale poljoprivredne komore i njihova stalna skupština vode knjigovodstvo po trgovačkom zakonodavstvu i pravilima. Prihodi i rashodi tih zavoda i službi iskazuju se u posebnim proračunima.

Poljoprivredne komore mogu se učlaniti u poljoprivredna udruženja, sindikate, poljoprivredne zadruge i sve druge organizacije koje se bave poljoprivredom. Poljoprivredne komore mogu osnovati ili stjecati dionice dioničkih društava, a u upravnom odboru tih društava svaku poljoprivrednu komoru mora zastupati barem jedan član.

Nadzor nad zakonitosti poslovanja obavlja nadređeno tijelo državne uprave. S tim u svezi, nadređeno tijelo državne uprave dekretom može poništiti svaki akt ili ugovor poljoprivredne komore koji nije u skladu sa zakonskim odredbama o poljoprivrednim komorama ili je u suprotnosti sa zakonom odnosno javnim redom. Poljoprivredne komore koje krše zakonske i podzakonske akte može raspustiti savjet ministara.

Kao pravne osobe, poljoprivredne komore mogu zarađivati, primati, posjedovati, posuđivati, otuđivati i pojavljivati se u sudskim postupcima. Troškovi osnivanja i poslovanja poljoprivredne komore osiguravaju se iz poreza na neizgrađeno zemljište, subvencija i primanja od organizacija kojima je zadaća zaštita interesa poljoprivrede. Glavne subvencije poljoprivrednim komorama dodjeljuje Državni fond za razvoj poljoprivrede.

Članovi poljoprivrednih komora biraju se na šest godina. Nakon isteka mandata mogu biti ponovno izabrani. Članove departmanskih komora izabiru određene grupe ("kolegiji") fizičkih osoba, koje

moгу glasati osobno kao pojedinci ili u ime određenih organizacija na području poljoprivrede. Osim općih uvjeta, da su upisani u evidenciju prava glasovanja prema osnovnim propisima (code electoral), ti pojedinci moraju ispunjavati i posebne uvjete. U departmanskoj komori, koju čini 21 član, je zastupljena grupa koju sačinjavaju nositelji poljoprivrednih gospodarstava (chefs d'exploitation) i s njima izjednačene osobe, kojima je poljoprivreda glavno zanimanje (activite agricole a titre principal), a koje su uključene u zdravstveno, invalidsko i socijalno osiguranje poljoprivrednika te zaštitu majčinstva. U nositelje gospodarstava ubrajaju se vlasnici, zakupnici (fermiers, metayers) i članovi obitelji koji rade u poljoprivredi i nisu posebno upisani u izborne liste kao stručno poljoprivredno udruženje. Pod uvjetom da im je to glavno zanimanje odnosno da imaju socijalno osiguranje, s nositeljima odnosno upraviteljima poljoprivrednoga gospodarstva izjednačene su osobe: braćni drug, srodnici-pomoćnici i ortaci na gospodarstvu. U srodnike/pomoćnike ubrajaju se osobe koje su u srodstvu s nositeljem gospodarstva ili njegova braćna druga (potomci, predci, braća i sestre), odnosno u srodstvu jednakog stupnja ako su napunili 16 godina, žive na gospodarstvu i sudjeluju u zaradi, ali za svoj rad ne dobivaju plaću. Ortaci na gospodarstvu jesu osobe starije od 18 i mlađe od 35 godina kojima je rad na poljoprivrednom gospodarstvu glavno zanimanje, za taj rad ne dobivaju plaću, nego su s nositeljem gospodarstva ili s njegovim braćnim drugom u užem ili širem srodstvu te su svoj položaj uredili posebnim zakonom. Zbog brojnosti prvog izbornog kolegija, svaki je departman podijeljen na najmanje dvije odnosno najviše šest izbornih jedinica. Broj mjesta koja pripadaju pojedinoj izbornoj jedinici u svezi je s brojem glasača u toj jedinici, a o tome se odlučuje dekretom na prijedlog ministra poljoprivrede i ministra unutrašnjih poslova. U pravilu se 73 izborne jedinice podudaraju s područjem upravnih okruga (arrondissements), premda se više okruga može udružiti u jednu izbornu jedinicu ili se okrug može razdijeliti na više izbornih jedinica. Dva člana poljoprivredne komore s departmanske liste kandidata biraju vlasnici i korisnici koji su poljoprivredno zemljište po posebnim propisima dali u zakup (članak L414.3 i L414-4 code rural).

Plaćeni radnici biraju sa departmanske izborne liste 8 članova. Od njih su 4 člana radnici zaposleni na gospodarstvima, a 4 su člana radnici zaposleni u stručnim poljoprivrednim udruženjima. Nekadašnji seljaci, oni koji primaju starosnu poljoprivrednu mirovinu, i s njima izjednačene osobe, biraju s departmanske izborne liste 2 člana. Pri izboru u departmansku poljoprivrednu komoru stručna seljačka udruženja, kao grupni glasači (groupements electeurs), jesu raščlanjena u pet podskupina:

- 1 člana biraju poljoprivredne zadruge, njihovi savezi i federacije, koje se u skladu sa svojim pravilima neposredno bave poljoprivredom ili izradom poljoprivrednih proizvoda;
- 4 člana biraju druge poljoprivredne zadruge, njihovi savezi i federacije te poljoprivredna udruženja zajedničkog značenja (SICA), koji imaju sjedište na području departmana, ako su te pravne osobe priznate kao udruženja proizvođača;
- 2 člana biraju poljoprivredne kreditne zadruge;
- 2 člana biraju poljoprivredna uzajamna osiguravajuća društva i blagajne poljoprivrednog uzajamnog socijalnog osiguranja;
- 2 člana biraju sindikalne organizacije seljaka i seljačke mladeži.

Članstvo poljoprivredne komore u departmanu po položaju pripada također upravitelju (odnosno više upravitelja) regionalnih šumarskih centara, kojega su izabrali vlasnici šuma. Pojedinaac u svoje ime ne može dva puta glasovati. To je propisano dekretom o posebnim kolizijskim pravilima. Prema tim pravilima osobe koje ispunjavaju uvjete za aktivno glasačko pravo u kolegiju nositelja poljoprivrednih gospodarstava i kolegiju zakupodavaca glasuju kao nositelji gospodarstava, ili s njima izjednačene osobe, osim ako sami ne odluče da glasuju kao zakupodavci. Isto pravilo vrijedi za umirovljene poljoprivrednike, koji kao vlasnici odnosno uživatelji daju zemljište u zakup po

posebnim poljoprivrednim propisima. Seljaci koji su stekli pravo prijevremene mirovine glasuju samo u kolegiju umirovljenih seljaka.

U ime seljačkih organizacija mogu glasovati osobe koje su upisane kao pojedinci u kolegij nositelja gospodarstava, a njih određuje seljačka organizacija. Broj pojedinaca koji glasuju u ime određene seljačke organizacije ovisi o broju njezinih članova. Tako je moguće da jedna organizacija u departmanu odlučuje za glasačko tijelo koje čini najviše 100 glasača. Nitko ne smije glasovati u ime dvije ili više seljačkih organizacija. Pasivno glasačko pravo imaju osobe koje su navršile 18 godina te su upisane kao glasači pojedinci u određenom kolegiju. Članstvo u poljoprivrednoj komori nespojivo je s članstvom u trgovačkoj, industrijskoj ili obrtničkoj komori. Prema propisima, osoba koja je postala član dvije ili više komora mora najdulje tijekom jednog mjeseca odabrati komoru u kojoj želi održati članstvo. U suprotnom računa se da je osoba izabrala biti članom one komore u koju se zadnje učlanila.

Departmanska poljoprivredna komora redovito se sastaje najmanje dva puta godišnje na sjednicama, koje traju najviše dva tjedna. Sjednice saziva predsjednik, a ako predsjednik propusti tu dužnost sjednicu saziva prefekt. Najviše jednotjednu sjednicu može zahtijevati i ministar poljoprivrede, predsjedništvo komore ili najmanje jedna trećina članova. Članovima koji bez opravdanog razloga ne prisustvuju na dvije sjednice mandat prestaje prema zaključku koji prema prijašnjem mišljenju komore donosi ministar. Sjednice poljoprivrednih komora nisu javne. Poljoprivredna komora može odlučiti da se zapisnik objavi.

Poljoprivredna komora ima predsjedništvo, koje čine predsjednik, dva ili tri potpredsjednika i najmanje jedan i najviše tri tajnika. Članovi predsjedništva mogu biti ponovno izabrani. Njihov mandat traje do potvrde mandata novim članovima, a od dana novih izbora obavljaju samo nužne dužnosti i poslove.

Predsjednik zastupa komoru u pravnim poslovima i pred sudom. Rad općih službi, zavoda komore i posebnih poljoprivrednih službi organizira direktor, kojeg imenuje predsjednik komore. Direktor je šef osoblja komore te na zahtjev predsjednika priprema prijedloge za imenovanja, otkaze i napredovanja. Direktor prisustvuje sjednici komore i ima pravo rasprave, ali nema pravo glasa, a brine se o provedbi prihvaćenih zaključaka.

Departmanske poljoprivredne komore povezuju se u regionalne poljoprivredne komore. Dekretom izdanim na prijedlog ministra poljoprivrede i prema prethodnom mišljenju departmanskih i regionalnih poljoprivrednih komora mogu se regionalne poljoprivredne komore udruživati u međuregionalne poljoprivredne komore, međutim područje međuregionalnih poljoprivrednih komora ne smije biti veće od osam departmana.

Međuregionalne poljoprivredne komore imaju položaj regionalnih poljoprivrednih komora. Članovi regionalne odnosno međuregionalne komore jesu po svom položaju predsjednici departmanskih poljoprivrednih komora i izabrani članovi koji iz svojih grupa u propisanom brojčanom odnosu biraju članovi departmanskih komora po izbornim kolegijima.

U regionalnim poljoprivrednim komorama najviše su zastupljeni aktivni poljoprivrednici. Broj članova koje bira kolegij aktivnih poljoprivrednika pojedine departmanske poljoprivredne komore u regionalnu poljoprivrednu komoru obrnuto je razmjern s brojem departmana koje obuhvaća regionalna poljoprivredna komora.

Predsjednik regionalne odnosno međuregionalne poljoprivredne komore može biti biran samo iz reda predsjednika departmanskih komora.

Stalnu skupštinu poljoprivrednih komora sa sjedištem u Parizu sastavljaju predsjednici departmanskih komora. Stalna skupština sastaje se dva puta godišnje. Izvanredna zasjedanja predsjednik mora sazivati na zahtjev najmanje trećine članova stalne skupštine ili na zahtjev ministra poljoprivrede. Ministri poljoprivrede i financija ovlašteni su sudjelovati na sjednicama

stalne skupštine. Zapisnike sa svojih zasjedanja stalna skupština mora tijekom jednog mjeseca dostaviti ministru poljoprivrede te u roku od dva mjeseca nakon primitka zapisnika razjasniti svaki problem koji prekoračuje područje rada komore ili je suprotan zakonu i javnom redu.

Skupština imenuje stalni opći odbor, posebne sekcije i komisije. U posebnim slučajevima, odnosno u vremenu između zasjedanja stalne skupštine, stalni odbor može dati mišljenje i prijedloge u ime stalne skupštine te imenovati komisije. Imenovanja komisija stalna skupština mora potvrditi na svojem prvom sljedećem zasjedanju. Stalni opći odbor sastaje se na prijedlog predsjednika odnosno na zahtjev ministra poljoprivrede. Ministar poljoprivrede, kojem se mora dostaviti predloženi dnevni red, može po službenoj dužnosti na dnevni red dodatno uvrstiti pitanje o kojem traži mišljenje. Opći odbor jednako tako mora zapisnike sa svojih sjednica dostaviti u roku od 5 dana nakon sjednice ministru poljoprivrede, koji može nezakonite probleme poništiti u roku od pet dana od zaprimanja zapisnika.

Prema odredbi ministarstva poljoprivrede i prethodno dobivenom mišljenju stalne skupštine poljoprivrednih komora mogu poljoprivredne komore dobivati subvencije, posudbe i garancije za uzete kredite iz Državnog fonda za stručni razvitak i rad poljoprivrednih komora (Fonds national de perequation et d'action professionele des cambres d'agriculture).

Taj fond ima otvoren račun pri stalnoj skupštini poljoprivrednih komora i njime upravlja poseban odbor pod neposrednim nadzorom ministra poljoprivrede. Izvori toga fonda jesu:

- određen postotak redovnih prihoda poljoprivrednih komora, koji prema prethodnom mišljenju stalne skupštine poljoprivrednih komora odredi ministar poljoprivrede;
- iznosi vraćenih posudbi, koje je fond odobrio s pripadajućim kamatama;
- naknade za moguće posebne aktivnosti;
- razni izvanredni prihodi.

Njemačka

Položaj poljoprivrednih komora u Njemačkoj uređuju državni zakoni i podzakonski propisi.

Na temelju zakona o poljoprivrednoj komori njemačke savezne države Sjeverno Porajnje - Westfalija osnovane su dvije poljoprivredne komore. Prva poljoprivredna komora djeluje na području Sjevernog Porajnja, a druga obuhvaća drugi dio države (Westfalija- Lippe).

Među djelatnostima poljoprivredne komore zakon ne nabraja predstavničke (zastupničke) zadaće, a ni potporu i pomoć poljoprivredi i osobama kojima je rad vezan uz poljoprivredno zanimanje. Temeljne zadaće jesu:

- mjere za ekonomičnu proizvodnju koja vodi brigu o zaštiti okoliša i za stočarstvo povezano s obradom poljoprivrednih površina poštujući pravila struke,
- neobvezatno dopunsko obrazovanje i praktično osposobljavanje poljoprivredne mladeži i gospodarsko savjetovanje,
- mjere za rješavanje stambenih pitanja poljoprivrednika,
- savjetovanje u radu, proizvodnji i uređivanje prodaje poljoprivrednih proizvoda i unapređenje poljoprivrednog zadrugarstva,
- pomoć poljoprivrednicima u pravnim i sudskim pitanjima, naročito u izradi stručnih mišljenja i odluka,
- sudjelovanje u rješavanju pravnih pitanja s područja poljoprivrede, imenovanje porotnika za sud koji su potrebni za poljoprivredne sporove (u skladu s posebnim propisima),

- sudjelovanje pri upravljanju burzama roba i uređenju tržišta, naročito za stoku.

U suglasnosti s odborom za poljoprivredu, šumarstvo i zaštitu okoliša pri državnom parlamentu, državni ministar za okoliš, uređenje prostora i poljoprivredu može prenijeti na poljoprivrednu komoru i druge zadaće u kojima si pridržava pravo obvezatnih naputaka. Područje poljoprivrede po tom zakonu obuhvaća poljoprivredu, ratarstvo, stočarstvo, hortikulturu, povrtlarstvo, voćarstvo i vinogradarstvo, slatkovodno ribarstvo i pčelarstvo. Pored toga zakon obuhvaća obrte u poljoprivredi koji su gospodarstveno ovisni o poljoprivrednoj proizvodnji i vodi ih isti poljoprivrednik - poduzetnik. Izbor članova u poljoprivrednim komorama obavlja se iz dvije izborne skupine. U prvu izbornu skupinu ulaze fizičke osobe koje su vlasnici, uživatelji ili zakupnici, ili poljoprivredni obrtnici na poljoprivredno-šumarskom zemljištu, ako su obveznici doprinosa od toga obrta ili zemljišta na zemljišnoj površini koja iznosi najmanje 2 hektara ili koriste najmanje 10 ha šumskog zemljišta ili koriste najmanje 0,5 ha vrtova. S tim osobama su izjednačeni zakoniti i drugi članovi domaćinstva koji privređuju na poljoprivredi ili su na stručnom školovanju. U istu skupinu zakon uvrštava također pravne osobe koje najmanje tri mjeseca obavljaju poljoprivredni obrt na izbornom području.

U drugu izbornu skupinu biraju se za članove poljoprivredne komore radnici zaposleni u poljoprivrednim obrtima ili su na stručnom školovanju, koji ne pripadaju u prvu skupinu.

Uvjeti za aktivno biračko pravo u poljoprivredne komore jesu: navršених 18 godina i poslovna sposobnost, državljanstvo Njemačke ili neke druge države EU, najkraće tromjesečno prebivalište, za pravne osobe najmanje tromjesečno poslovanje na izbornom području. Kao razlog za isključenje iz aktivnog biračkog prava za poljoprivredne komore zakon propisuje otvaranje stečaja, prisilnu naplatu na nekretninama, oduzimanje zemljišta radi nesvrshovite obrade i još neke druge razloge.

Izborne jedinice jesu područja i gradovi unutar tog područja, pri čemu se mogu dva ili više područja udružiti u jednu izbornu jedinicu. Svaka izborna jedinica mora biti zastupljena u skupštini komore prema njezinoj veličini s najmanje tri člana. Detaljnije odluke o izborima uređuju izvršna pravila koja donosi ministar za okoliš, uređenje prostora i poljoprivredu u suglasnosti s odborom za poljoprivredu, šumarstvo i zaštitu okoliša. Ta izvršna pravila određuju izborne jedinice u skladu s poštivanjem najmanjeg broja određenog u zakonu pa tako i broja članova poljoprivredne komore koje glasači biraju u pojedinoj izbornoj jedinici. Izbore u pojedinoj izbornoj jedinici provodi najviši predstavnik područja, odnosno grada unutar područja. U izbornoj jedinici koja obuhvaća dva ili više područja, izbornog načelnika bira direktor poljoprivredne komore kao državni opunomoćenik.

U svakoj izbornoj jedinici osniva se birački odbor. Birački odbor sastavljen je od načelnika kao predsjednika, njegova zamjenika i tri člana i njihovih zamjenika koje imenuje izborni načelnik. Od tri člana biračkog odbora i njihovih zamjenika, dva moraju pripadati izbornoj jedinici poljoprivrednika i s njima izjednačenih pravnih osoba, a jedan izbornoj skupini radnika.

Članovi poljoprivredne komore biraju se neposredno na tajnim izborima. Dvije trećine članova poljoprivredne komore moraju biti po zakonu izabrani od samostalnih poljoprivrednika, odnosno pravnih osoba, a jedna trećina od poljoprivrednih radnika. Birački odbor utvrđuje broj glasova koje je pojedinačno dobio jedan kandidat na pojedinačnoj listi. Mjesta koja pripadaju pojedinačnoj izbornoj jedinici dijele se među pojedinačnim listama prema broju glasova koje je dobila pojedinačna lista (po D. Hondtovu sustavu), a s pojedinačne liste izabrani su oni kandidati koji su dobili najviše glasova.

O utvrđenim pojedinačnim nepravilnostima u provođenju izbora odlučuje poljoprivredna komora, osim onih za koje je zakonom utvrđena nadležnost ministra za okoliš, uređenje prostora i poljoprivredu. Članovi poljoprivredne komore biraju se na šest godina, a svake se tri godine ponovno bira polovina članova poljoprivredne komore. Osobe kojima prestane članstvo mogu biti ponovno izabrane.

O prestanku mandata radi gubitka pasivnog izbornog prava odlučuje skupština poljoprivredne komore. Protiv odluke skupštine prigovor se može podnijeti inspekciji. Kazneni postupak protiv člana komore može zaključkom pokrenuti glavni odbor komore, ako ga prihvati dvotrećinska većina te privremeno isključiti člana komore iz svih tijela komore do okončanja kaznenog postupka.

Skupštinu komore sačinjavaju neposredno izabrani i imenovani članovi. U skupštinu komore imenuje se četiri člana iz redova poljoprivrednih stručnjaka i četiri člana iz udruženja pripadnika prve izborne jedinice za hortikulturu, povrtlarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo i šumarstvo te tri člana iz udruga pripadnika druge izborne skupine i jedan član iz udruge žena poljoprivrednika. Skupština kao najviši organ poljoprivredne komore brine se za izvršenje zadaća komore, izrađuje potrebne zaključke, prati njihovo izvršavanje i nadzire druga tijela komore, odnosno tijela ispostava komore. Skupština donosi pravila komore, poslovnik o troškovima poslovanja, bira predsjednika, zamjenika i druge članove glavnoga odbora, direktora, donosi financijski plan i zaključuje o izvršenju godišnjeg plana, donosi zaključke o pritužbama i zaključke o gubitku pasivnog biračkog prava u sklopu izbornih pritužbi. Načelo dvotrećinske zastupljenosti pripadnika prve i jednotrećinske zastupljenosti pripadnika druge izborne skupine vrijedi također i za druge organe komore. Predsjednik i jedan njegov zamjenik moraju biti izabrani iz redova članova, koji su bili izabrani u prvoj izornoj skupini, a jedan zamjenik predsjednika iz redova članova koji su bili izabrani u drugoj izornoj skupini. Jednak omjer vrijedi također za najviše devet drugih članova glavnog odbora. Među članovima glavnog odbora, koji pripadaju prvoj izornoj skupini mora biti najmanje jedan predstavnik za područje hortikulture, povrtlarstva, voćarstva, vinogradarstva, vlasnik šuma i žena poljoprivrednika. Mandat predsjednika, njegovih zamjenika i drugih članova glavnog odbora traje tri godine, s mogućnošću ponovnog izbora.

Skupština poljoprivredne komore također bira direktora. Njegov mandat traje 12 godina. Izbor direktora mora potvrditi ministar za okoliš, uređenje prostora i poljoprivredu. Prema zakonu direktor komore mora "uživati povjerenje" toga ministra koji u času toga mandata koji je u tijeku daje zadaće i može komori izdavati obvezatne upute. Direktor ima pravo sudjelovati na sjednicama organa komore s pravom rasprave, vodi tekuće poslovanje po ovlaštenju predsjednika komore i nadređen je djelatnicima, službenicima i namještenicima. U obavljanju zadaća prenijetih na komoru direktor ima položaj državnog opunomoćenika i odgovara isključivo nadležnom ministru.

Poljoprivredna komora donosi statut kojim uređuje svoju organizaciju i djelovanje. Za obavljanje svojih poslova komora može odrediti naknade. Zaključke koje skupština poljoprivredne komore donosi o financijskom planu i naknadama mora prije donošenja potvrditi nadležni ministar.

U pojedinim područjima poljoprivredna komora ima lokalna tijela koji su sastavljeni od članova koji su bili izabrani na tom području. Članovi lokalnih tijela biraju iz svojih redova predsjedavajućega koji mora pripadati prvoj izornoj skupini. Lokalna tijela izvršavaju zadaće koje su određene pravilima komore ili zaključcima njezine skupštine.

Direktora okružne ispostave određuje glavni odbor poljoprivredne komore u suglasnosti s lokalnim tijelom, uz potvrdu nadležnog ministra. Za obavljanje zadaća, koje su prenijete na komoru, lokalni direktor mora uživati povjerenje direktora poljoprivredne komore kao državnog opunomoćenika.

Austrija

Slično kao i u Njemačkoj tako i u Austriji poljoprivredno-šumarske komore uređuju propisi pojedinih država. Na razini države djeluje predsjednička konferencija poljoprivrednih komora, jer njezina organizacija i rad nisu uređeni posebnim zakonom. Gospodarske i radničke komore organizirane su na državnoj i saveznoj razini pa ih uređuje savezno zakonodavstvo. Trgovačke, radničke i poljoprivredno-šumarske komore imaju položaj javopravnih korporacija s obvezatnim članstvom i zastupaju interese svojih članova. Osim posebnih zadaća komore mogu također

obavljati i prenesene poslove. To su poslovi državne uprave koji su posebnim zakonom preneseni na komoru.

Komorni sustav u Austriji smatra se jednim od temeljnih sustava socijalnog partnerstva koji je bitno pridonio socijalnom i gospodarskom napretku države.

Među državnim propisima o poljoprivredno-šumarskim komorama spomenute su razlike, npr. u pogledu uključivanja radnika ili poljoprivrednih robnih (nabavnih i prodajnih) zadruga. Tako su npr. poljoprivredne robne zadruge ostale članice poljoprivredno šumarskih komora jedino u Štajerskoj i Nižoj Austriji, a svuda drugdje na temelju svoje nepoljoprivredne djelatnosti učlanjene su samo u trgovačku komoru. U Tirolu i Predalpskom području članovi poljoprivredno-šumarske komore također su i poljoprivredni i šumarski radnici, međutim u svim drugim državama poljoprivredni i šumarski radnici organizirani su u posebne, radničke komore.

Prikaz je ograničen na ustrojstvo u Štajerskoj i Koruškoj koje su Hrvatskoj najbliže. Prema zakonu o poljoprivrednoj-šumarskoj komori, koji je donijela austrijska savezna država Štajerska, ustanovljene su državna i pokrajinske poljoprivredno-šumarske komore.

Poljoprivredno-šumarske komore imaju zastupničku, savjetodavnu i poticajnu funkciju.

Pripadnici komore jesu:

- a. vlasnici, uživatelji i zakupnici poljoprivrednih zemljišta u Štajerskoj, koji su obveznici plaćanja zemljišnog poreza i obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao glavno zanimanje, te imaju najmanje 2 ha zemljišta, odnosno najmanje 1 ha veliko poljoprivredno gospodarstvo;
- b. obiteljski član osoba navedenih pod točkom a. koji je napunio 18 godina i obavlja poljoprivrednu djelatnost kao glavno zanimanje i osigurana mu je egzistencija na poljoprivrednom gospodarstvu i ne obavlja drugo zanimanje;
- c. poljoprivredne i šumarske zadruge. U poljoprivredne i šumarske zadruge zakon ubraja tržišne i gospodarske zadruge članovi kojih su pretežno pripadnici poljoprivredno-šumarske komore i ubrajaju se u zajedničku uporabu poljoprivrednih i šumarskih strojeva, odnosno oruđa, prerađuju proizvode iz poljoprivrednih i drugih s poljoprivredom povezanih djelatnosti, preuzimaju na skladištenje ili prodaju neprerađene poljoprivredne i šumarske proizvode, odnosno prodaju stoku za potrebe poljoprivrednih gospodarstava te obavljaju druge s poljoprivredom povezane poslove.

Tijela državne komore jesu skupština, glavni odbor, predsjednik, potpredsjednik i nadzorni odbor.

Skupština državne komore sastavljena je od 39 članova, a skupština pokrajine ima 15 članova ili savjetnika. Imaoci prava glasa izabiru savjetnike u pokrajinsku i državnu komoru na temelju jednakog, tajnog i neposrednog izbornog prava. Međutim, ako savjetnike u skupštinu pokrajinske poljoprivredne komore bira izorno tijelo na području pokrajine, za izbore u skupštinu državne komore država je podijeljena na četiri izborna okruga.

Zakon određuje broj mandata koji pripadaju svakom od tih izbornih okruga. Liste kandidata mogu predlagati udruge poljoprivrednika ili najmanje 100 nositelja prava glasa, koji moraju predloženu listu kandidata poduprijeti svojim potpisima. Za pravne osobe i za malodobne fizičke osobe glasuju njihovi zakonski zastupnici.

Izborni sustav proporcionalan je. Mandati u pokrajinskim poljoprivrednim komorama raspoređuju se po d'Hondtovu sustavu. Pri izborima u državnu komoru mandati se najprije raspodjeljuju na razini pokrajina po Hagenbach-Bischoffovu sustavu, a nakon toga se na razini države razdijele preostali glasovi po d'Hondtovom sustavu.

Rad u tijelima komore dobrovoljan je. Pravo na naknadu za obavljanje poslova po zakonu imaju predsjednik, potpredsjednik komore i predsjednik nadzornog odbora, a savjetnici imaju pravo samo na povrat troškova.

Skupština komore bira predsjednika i potpredsjednika i članove glavnog i nadzornog odbora, priprema proračun, odlučuje o visini doprinosa za članove komore, usvaja izvješće o završnom računu i odlučuje o njemu, priprema poslovnik i opće akte o naknadama za obavljanje funkcija i povrat troškova.

Predsjednik saziva skupštinu na vlastitu inicijativu, a najmanje jednom svaka tri mjeseca. Skupštinu mogu sazvati i Vlada ili najmanje jedna četvrtina zastupnika. Rad skupština pravovaljan je ako je na sjednici nazočno pola zastupnika, a zaključak je usvojen ako je za prijedlog glasovala većina nazočnih. Za određene zaključke propisan je stroži, dvotrećinski kvorum i također najmanje dvotrećinska većina glasova nazočnih zastupnika. Skupština se raspušta nakon isteka mandatnog razdoblja, sukladno zakonu. Zaključak o raspuštanju skupštine može donijeti samo skupština, u najmanje dvotrećinskoj nazočnosti članova i s najmanje dvotrećinskom većinom. Zbog neispunjavanja zadaća, prekoračenja ovlasti ili nepopunjenosti više od trećine mjesta raspuštanje skupštine može također odrediti državna vlada, kao vanjsko državno nadzorno tijelo nad poslovanjem poljoprivredno-šumarske komore.

Članove svih komora, kako državne tako i pokrajinskih poljoprivredno-šumarskih komora, biraju pripadnici na neposrednim i tajnim izborima koji se obično provode istovremeno za državnu i pokrajinske komore. Liste kandidata su zatvorene.

Pasivno izborno pravo imaju fizičke osobe koje su pripadnici komore i koje su u kalendarskoj godini prije izbora napunili najmanje 24 godine, ako imaju stalno prebivalište na području (državne ili pokrajinske) komore i nije im oduzeto biračko pravo za državni parlament. Ako u mandatnom razdoblju nastupi zapreka, zbog koje član komore ne bi smio biti izabran, članu komore prestaje mandat po sili zakona. Ako je za vrijeme mandata član poljoprivredne komore zatvoren ili je nad njegovom imovinom uveden stečaj, član je suspendiran do pravomoćne odluke. O gubitku članstva, odnosno suspenziji odlučuje državna komora. Na njezinu odluku moguća je pritužba državnoj vladi.

Za provođenje izbora odgovorna su izborna tijela, koja se formiraju za državu, za izborna okružja, političke pokrajine i općine. Nakon raspisivanja izbora, biračke popise sastavljaju općine na temelju obvezatne prijave nosioca prava glasa. Birački popisi moraju biti stavljeni na uvid deset dana, najkasnije 32 dana prije izbora. O prigovorima protiv biračkih popisa odlučuju pokrajinska izborna tijela.

Glavni odbor čine predsjednik, potpredsjednik i devet drugih članova. Predsjednika i potpredsjednika treba birati posebno, a druga mjesta moraju zastupnici izabrati razmjerno uspjehu pojedinih izbornih stranaka, odnosno skupina po d'Hondtovu sustavu. Pri tome se mjesta predsjednika i potpredsjednika dodaju mjestima one skupine koja ih je uvrstila u svoju listu kandidata. Pri izboru glavnoga odbora članovi glasuju o prijedlozima koje su pripremile izborne skupine i koje je predsjednik komore dao na glasovanje.

U nadležnost glavnoga odbora ulaze vođenje i organizacija komore, kadrovski i financijski poslovi, ako nisu u nadležnosti skupštine. Glavni odbor može zadržati izvršenje zaključaka komore, ako su u suprotnosti sa zakonom ili poslovnikom. Ako na ponovnom glasovanju skupština državne komore ustraje na prvotnoj odluci, glavni odbor predlaže da o takvu zaključku odluči državna vlada.

Predsjednik i potpredsjednik, koje skupština bira posebno, pri stupanju na funkciju potpisuju pred državnim poglavarom svečanu izjavu da će uvijek ispunjavati svoje dužnosti.

Predsjednik predstavlja komoru, donosi dnevni red za sjednice općeg sabora i glavnog odbora. Predsjednik se mora skrbiti da je rad komore u skladu sa zakonskim i drugim propisima i s poslovnikom komore. Izvršenje nezakonitog zaključka može zadržati najviše 14 dana tako da zaključak predloži nadležnom tijelu na ponovnu raspravu. Ako pri ponovnom odlučivanju zapreka za izvršenje zaključka nije otklonjena, predsjednik mora u istom roku predložiti nadzornom tijelu odluku o izvršenju zaključka.

Nadzorni odbor kolegijalno je tijelo u kojem svaka izborna skupina koja je na izborima za državnu komoru dobila barem tri mjesta, mora biti zastupljena s najmanje jednim članom. Članstvo u nadzornom odboru nije spojivo s članstvom u glavnom odboru. Nadzorni odbor može zahtijevati sve podatke koji su potrebni za revno i savjesno obavljanje njegovih zadaća, a može pozvati i vještake. Predsjednika nadzornog odbora i njegova zamjenika biraju članovi odbora. Predsjednik nadzornog odbora, a u njegovoj odsutnosti zamjenik, ima pravo sudjelovati na sjednicama glavnog odbora.

Pokrajinske poljoprivredno-šumarske komore imaju skupštinu, glavni odbor i predsjednika, ali ne i nadzorni odbor. Zastupljenost kolegijalnih tijela manja je (skupština pokrajinske komore broji npr. 15 članova, a glavni odbor 5).

Nadzor nad poljoprivredno-šumarskim komorama kao javno-pravnim ustanovama obavlja državna vlada. Nadzor nad pokrajinskim poljoprivredno-šumarskim komorama pored državne vlade obavlja i državna poljoprivredno-šumarska komora. Tako npr. skupštinu pokrajinske komore može sazvati i predsjednik državne komore, kao što državna komora može i raspustiti skupštinu pokrajinske komore.

Sredstva za rad poljoprivredno-šumarske komore u Štajerskoj dobivaju se iz komorske članarine, iz prihoda vlastite djelatnosti, iz dotacija koje im za razvoj poljoprivrede dodjeljuju savezna država, države i općine, kao i iz izvanrednih prihoda i kredita.

Komorska članarina jest davanje koje komori plaćaju vlasnici zemljišta i zakupnici u postotku od osnovice za zemljišni porez, a o kojem odlučuje skupština državne komore.

Pored komorske članarine, koja mora biti jednaka za sve članove komore, može se na prijedlog pokrajinske komore za područje komore uvesti i dodatna članarina koja ne smije biti viša od osnovne komorske članarine. Komorsku članarinu ubire savezna porezna uprava, za što im je zakonom zajamčena naknada od 4 % ubranih prihoda.

Članovi komore, koji nisu porezni obveznici ne plaćaju članarinu komori nego plaćaju doprinos "B". Osnova za doprinos "B" jednaka je osnovi za razrezivanje poreza iz poljoprivrede i šumarstva. Državna komora utvrđuje i ubire doprinos "B" na temelju obvezne porezne prijave.

Osnovica za komorski doprinos "C" koju plaćaju pravne osobe oporezivi je godišnji prihod.

Financiranje iz komorske članarine, iz doprinosa i drugih izvora jest centralizirano. Ta sredstva dobiva državna komora i raspoređuje ih na područne komore s obzirom na njihove potrebe. U godišnjem financijskom izvješću koje državna komora mora predložiti i državnoj vladi, mora posebno biti iskazano financijsko poslovanje pokrajinskih komora.

Izborna uredba poljoprivredno-šumarske komore (Landwirtschaftskammer hlordnung) uređuje izbore za državnu poljoprivrednu komoru.

Obvezatni članovi državne komore za poljoprivredu i šumarstvo jesu vlasnici poljoprivrednih gospodarstava površine najmanje 1 hektara, vlasnici koji koriste zemljište za poljoprivredu i šumarstvo, obavljaju poljoprivrednu, odnosno šumarsku djelatnost za tržište, a površina njihova zemljišta najmanje je jedan hektar, zakupnici i uživatelji koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost za sebe i gospodarstva odnosno zemljišta koja su veća od 1 hektara, osobe koje obavljaju drugu poljoprivrednu ili šumarsku djelatnost kao glavno zanimanje (na primjer radnici u peradskoj industriji, pčelari i sl.), članovi obitelji tih osoba i rukovodeći djelatnici poljoprivrednih i šumarskih obrta ili pogona u Koroškoj koji su ovlašteni za zastupanje tih obrta.

Drugi članovi obitelji (osim zakonskog nosioca gospodarstva) koji pretežno rade na gospodarstvu ili su bili vlasnici, uživatelji ili zakupnici i bavili se poljoprivredom, nakon čega su predali gospodarstvo nasljedniku ali im osigurano uživanje na gospodarstvu, po koroškom državnom zakonu nisu obvezatni članovi komore, ali njima zakon ostavlja pravo da koriste usluge komore.

Pod pretpostavkom da imaju u vlasništvu, uživanju ili zakupu jednaku površinu zemlje koja je propisana za imaoce prava glasa koji su fizičke osobe ili da samostalno obavljaju poljoprivrednu ili šumarsku djelatnost, članovi komore jesu i pravne osobe.

Poslovanje koruške državne komore za poljoprivredu i šumarstvo nadzire državna vlada. Državna komora za poljoprivredu i šumarstvo nema nadzornog odbora.

Komora dobiva sredstva za svoje poslovanje iz prihoda vlastite djelatnosti, iz komorske članarine, iz dotacija te iz naknada troškova za određene usluge.

Visina članarine članova koji su vlasnici, zakupnici ili uživatelji poljoprivrednog zemljišta određuje se na temelju iste osnovice kao i zemljišni porez, doprinos drugim samostalnim zanimanjima u poljoprivredi određuje se od osnovice koja se uzima kao dohodak u poljoprivredi i šumarstvu pri razrezu poreza na prihod. Naknada, koju plaćaju rukovodeći namještenici poljoprivrednih poduzeća, određuje se u određenom postotku (najviše 5 %) od godišnje plaće.

Zakon o izborima za korušku državnu poljoprivrednu komoru sadrži detaljne odredbe o raspisivanju izbora, izbornim tijelima, sastavljanju biračkih popisa, izbornih prijedloga, glasovanju, utvrđivanju i objavljivanju izbornih rezultata. Izbore u državnu poljoprivrednu komoru raspisuje državna vlada. Raspisivanje izbora objavljuje se u državnim službenim novinama i na oglasnim pločama općina.

Izborna tijela formiraju se za svake izbore posebno, i to na državnoj, pokrajinskoj i općinskoj razini. Ukoliko je općina podijeljena na više izbornih područja, onda i za uža izborna područja. Koruška državna poljoprivredna komora ima 36 članova. Njihov mandat traje pet godina.

Pitanja koja se ovim Zakonom rješavaju

Ovim se Zakonom uređuju sljedeća pitanja:

- Ciljevi osnivanja Komore, u Općim odredbama,
- Status Komore,
- Djelatnost Komore,
- Statut Komore,
- Članstvo u Komori,
- Tijela Komore,
- Suradnja Komore s drugim tijelima,
- Financiranje Komore, te
- Rokovi za ustrojavanje i početak rada Komore, u Prijelaznim i završnim odredbama zakonskog prijedloga.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim se člankom uređuje osnivanje Komore te se navode područja koja se zakonom uređuju.

Uz članak 2.

U članku se navode ciljevi osnivanja Komore, čija je zadaća promicanja, zaštite i zastupanja interesa članova Komore, edukacije i savjetovanja članova Komore, pružanja potpore članovima Komore u svrhu unaprjeđenja poljoprivredne proizvodnje i ruralnog prostora, kao i promicanja vrijednosti i važnosti očuvanja i unaprjeđenja poljoprivrede i ruralnog prostora u ukupnom društveno-gospodarskom razvitku zemlje.

Uz članak 3.

Člankom je propisano da je Komora pravna osoba, sa sjedištem u Zagrebu. Komora ima svoj znak i pečat, a izgled i način korištenja znaka i pečata propisuju se Statutom.

Uz članak 4.

Ovim su člankom propisani poslovi Komore.

Uz članak 5.

Ovim su člankom propisane evidencije koje Komora vodi i na temelju kojih izdaje potvrde

Uz članak 6.

Ovim je člankom propisano da poslove iz članka 4. podstavaka sedam i osam ovoga Zakona Komora obavlja kao javne ovlasti. U obavljanju djelatnosti Komora uspostavlja sustav praćenja mjera iz članka 4. podstavka tri do osam ovoga Zakona.

Uz članak 7.

Ovim su člankom propisana područja koja uređuje Statut.

Uz članak 8.

Ovim je člankom propisana mogućnost osnivanja ispostava Komore, za područje jedne ili više jedinica područne (regionalne) samouprave. U ispostavama se osnivaju sekcije u određenim područjima djelatnosti članova Komore. Način osnivanja, ustroj i djelokrug ispostava određuju se Statutom Komore te statutima ispostava koje odobrava nadležno tijelo Komore.

Uz članak 9.

Ovim je člankom određeno da članovi Komore, koji se dijele na obvezne i dobrovoljne, svoje interese ostvaruju posredno, dobrovoljnim udruživanjem u sekcije iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, te neposredno u tijelima Komore.

Uz članak 10.

Ovim člancima utvđeni su članovi Komore, i to:

obvezni članovi: fizičke osobe – obiteljska poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, sukladno posebnom zakonu (u daljnjem tekstu: Upisnik); fizičke osobe – poljoprivredna gospodarstva registrirana kao obrt i upisana u Upisnik, te dobrovoljni članovi: pravne osobe – poljoprivredna gospodarstva registrirana kao trgovačka društva ili zadruge i upisana u Upisnik; pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost poljoprivrede, a nisu upisane u Upisnik; te obrazovne i znanstvene ustanove iz područja poljoprivrede koje doprinose ostvarivanju ciljeva Komore iz članka 2. ovoga Zakona. Mirovanje i prestanak članstva u Komori propisuju se Statutom.

Uz članak 11.

Ovim je člankom određen Etički kodeks, koji donosi Skupština.

Uz članak 12.

Ovim su člankom određena tijela Komore, i to: Skupština, Upravni odbor, Nadzorni odbor i predsjednik Komore. Komora može imati i druga, stalna i povremena tijela, čiji se način osnivanja, sastav i djelokrug propisuju Statutom.

Uz članak 13.

Ovim je člankom propisan sastav Skupštine, način biranja članova Skupštine, trajanje mandata, te pravovaljano odlučivanje. Način izbora predstavnika u Skupštinu propisan je Statutom.

Uz članak 14.

Ovim je člankom propisan djelokrug Skupštine.

Uz članak 15.

Ovaj je člankom propisan djelokrug, te trajanje mandata članova Upravnog odbora. Način izbora, sastav i djelokrug Upravnog odbora propisuju se Statutom.

Uz članak 16.

Ovim su člankom propisane ovlasti predsjednika Komore, koji je ujedno i predsjednik Upravnog odbora. Predsjednika Komore imenuje i razrješava Skupština iz redova članova Komore i za svoj rad odgovara Skupštini. Način izbora i ovlasti predsjednika komore propisuju se Statutom.

Uz članak 17.

Člankom je propisan djelokrug Nadzornog odbora, način biranja članova te trajanje mandata članova Nadzornog odbora. Članovi Nadzornog odbora ne mogu istovremeno biti članovi Skupštine i Upravnog odbora, a o obavljanju nadzora Nadzorni odbor izvješćuje Skupštinu. Način izbora, sastav i djelokrug Nadzornog odbora propisuju se Statutom.

Uz članak 18.

Ovim je člankom propisan djelokrug Stručne službe, koja obavlja stručne, administrativne, pomoćne i druge poslove Komore. Člankom je određeno da se pojedini poslovi Stručne službe mogu obavljati u ispostavama osnovanim u skladu s člankom 8. stavkom 2. ovoga Zakona. Radom Stručne službe upravlja tajnik kojeg imenuje i razrješava Upravni odbor na prijedlog predsjednika Komore, na temelju provedenog natječaja. Tajnik osigurava koordinaciju u radu ispostava osnovanih u skladu s člankom 8. stavkom 2. ovoga Zakona. Tajnik odgovara za svoj rad predsjedniku Komore, Skupštini i Upravnom odboru. Ustrojstvo i djelokrug Stručne službe propisuju se Statutom.

Uz članak 19.

Ovim je člankom određena nadležnost Suda časti pri Komori, koji brine o razvitku, ugledu i jačanju dobrih poslovnih običaja članova Komore, te se propisuje da će se nadležnost, sastav i način postupanja Suda časti propisati Statutom i drugim općim aktima Komore.

Uz članak 20.

Ovim je člankom ovlašten Sud časti za donošenje odluka o prekršajima i izricanje mjera koje će se odrediti Statutom.

Uz članak 21.

Ovim je člankom uređena stalna arbitraža pri Komori, koja pruža usluge posredovanja odnosno mimog rješavanja sporova članova Komore i drugih pravnih i fizičkih osoba.

Uz članak 22.

Ovim je člankom određeno da u obavljanju poslova i zadaća iz članka 4. ovoga Zakona Komora posebno surađuje sa središnjim tijelima državne uprave te tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave; s Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom te Hrvatskom veterinarskom komorom; s Hrvatskim zavodom za poljoprivredno savjetodavnu službu i drugim ustanovama koje obavljaju djelatnost u području poljoprivrede i ruralnog razvoja. Za obavljanje poslova nadležnim tijelima Komore mora biti osiguran pristup relevantnim bazama podataka, u skladu s odredbama posebnih propisa o pravu na pristup informacijama i zaštiti osobnih podataka.

Uz članak 23.

Ovim člankom određeno je da godišnji program rada iz članka 14. stavka 1. podstavka drugog ovoga Zakona Skupština donosi uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poljoprivredu i ruralni razvoj. Godišnje izvješće o radu iz članka 14. stavka 1. podstavka četvrtog ovoga Zakona prije usvajanja Komora dostavlja na mišljenje ministarstvu nadležnom za poljoprivredu i ruralni razvoj.

Uz članak 24.

Ovim je člankom uređeno financiranje Komore. Sredstva potrebna za rad Komore osiguravaju se iz članarina, sredstava ostvarenih obavljanjem vlastite djelatnosti i izvanrednih prihoda (darovi, sponzorstva i dr.). Statutom Komore može se propisati obveza i način plaćanja komorskog doprinosa.

Uz članak 25.

Ovim je člankom određeno plaćanje članarina u Komori, koje je obvezno za sve članove, a način određivanja iznosa članarine te način i rokove plaćanja članarine propisuju se Statutom. Članarinu članovi uplaćuju na račun Komore.

Uz članak 26.

Ovim je člankom ovlaštena Vlada Republike Hrvatske da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona na prijedlog ministarstva nadležnog za poljoprivredu i ruralni razvoj imenuje povjerenstvo za provođenje izbora za Skupštinu, čije su zadaće i ovlasti uređene ovim člankom.

Uz članak 27.

Ovim je člankom određen rok za raspisivanje prvih izbora za Skupštinu, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Skupština će se konstituirati najkasnije u roku od trideset dana nakon provedenih izbora, a prvu sjednicu Skupštine sazvati će ministar nadležan za poljoprivredu i ruralni razvoj, u roku utvrđenom ovim člankom. U roku od trideset dana od sazivanja prve sjednice Skupštine biti će imenovani članovi Upravnog odbora. Određen je rok od 60 dana za donošenje Statuta i drugih akata potrebnih za rad Komore.

Uz članak 28.

Ovim člankom određeno je stupanje na snagu ovoga Zakona.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za osnivanje Komore osiguravaju se u Državnom proračunu u razdjelu Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

U 2008. godini bila su osigurana sredstva u iznosu od 3 000 000,00 kn.

Za provedbu ovoga Zakona sredstva se osiguravaju iz planiranih izvora za rad Komore, u skladu s odredbama članka 24. ovoga zakonskog prijedloga, i to od: članarina, sredstava ostvarenih obavljanjem vlastite djelatnosti, te izvanrednih prihoda (darovi, sponzorstva i dr.). Također je propisana mogućnost određivanja komorskog doprinosa.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Prijedlog zakona o Hrvatskoj poljoprivrednoj komori, koji je predložila Vlada Republike Hrvatske, prihvaćen je Zaključkom Hrvatskog sabora KLASA: 320-01/08-01/04, UR.BROJ: 6511-08-07 od 27. listopada 2008. godine.

U odnosu na iznesene primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora:

- prihvaćena je primjedba koja se odnosila na dobrovoljno članstvo u Komori. Člancima 9. i 10. ovog zakonskog prijedloga članstvo u Komori podijeljeno je na obvezno i dobrovoljno. Obvezni članovi Komore su fizičke osobe – nositelji obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, sukladno posebnom zakonu (u daljnjem tekstu: Upisnik); te fizičke osobe – nositelji poljoprivrednih gospodarstava registrirani kao obrt i upisani u Upisnik. Dobrovoljni članovi Komore mogu biti pravne osobe – poljoprivredna gospodarstva registrirana kao trgovačka društva ili zadruge i upisana u Upisnik; pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost poljoprivrede, a nisu upisane u Upisnik; te obrazovne i znanstvene ustanove iz područja poljoprivrede koje putem članstva doprinose ostvarivanju ciljeva Komore iz članka 2. ovoga Zakona;
- prihvaćena je primjedba o potrebi preispitivanja djelatnosti, koje su uređene člankom 4. ovoga zakonskog prijedloga;
- prihvaćena je primjedba koja se odnosila na ustrojstvo i djelokrug tijela Komore, koji su dodatno uređeni odredbama članaka 12 – 17. ovog zakonskog prijedloga;
- prihvaćena je primjedba u odnosu na definiranje stalne arbitraže, koja je na drugačiji način uređena u članku 21. zakonskog prijedloga;
- u skladu s iznesenom primjedbom Odbora, tekst zakonskog prijedloga dodatno je nomotenički uređen.

U odnosu na iznesene primjedbe Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Hrvatskog sabora:

- prihvaćena je primjedba Odbora u odnosu na članak 7. Prijedloga zakona koji je preuređen, a odnosi Komore i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uređeni su u članku 22. ovog zakonskog prijedloga.

U odnosu na iznesene primjedbe Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora:

- prihvaćena je primjedba u odnosu na poslove i zadatke Komore, koji su dodatno uređeni člankom 4. ovog zakonskog prijedloga;

- prihvaćena je primjedba na odredbu članka 6. Prijedloga zakona u skladu s kojom je ministarstvo nadležno na poljoprivredu davalo prethodnu suglasnost na Statut Komore, a koja je brisana u tekstu Konačnog prijedloga zakona;

- prihvaćena je primjedba Odbora u odnosu na članak 7. Prijedloga zakona koji je preuređen, a odnosi Komore i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uređeni su u članku 22. ovog zakonskog prijedloga;

- članstvo u Komori na drugačiji je način uređeno odredbama članaka 9. i 10. ovog zakonskog prijedloga.

U odnosu na iznesene primjedbe Odbora za poljoprivredu, ribarstvo i ruralni razvoj Hrvatskog sabora:

- preispitane su odredbe o članstvu u Komori, koje je na drugačiji način uređeno odredbama članaka 9. i 10. ovog zakonskog prijedloga.

Prihvaćene su primjedbe zastupnika Zlatka Koračevića (Klub zastupnika HNS-a) u odnosu na odredbe kojima je uređeno dobrovoljno članstvo u Komori, javne ovlasti, odredbe kojima je ministarstvo nadležno na poljoprivredu davalo prethodnu suglasnost na Statut Komore i nadziralo provedbu programa rada, te odredbe koje su uređivale odnos prema jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kako je ranije navedeno.

Prihvaćene su primjedbe zastupnice Dragice Zgrebec (Klub zastupnika SDP-a), te je na drugačiji način uređeno članstvo u Komori u člancima 9. i 10. ovoga zakonskog prijedloga te primjedbe na članak 7. Prijedloga zakona koji je preuređen, a odnosi Komore i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uređeni su u članku 22. ovog zakonskog prijedloga. Također su na drugačiji način uređene odredbe o ispostavama Komore. Brisana je i odredba koja je propisivala biranje jednog člana Nadzornog odbora od strane ministra nadležnog za poljoprivredu.

Prihvaćena je primjedba zastupnika prof. dr. sc. Dragana Kovačevića (Klub zastupnika HDZ-a) na odredbu kojom se uređuje biranje jednog člana Nadzornog odbora od strane ministra nadležnog za poljoprivredu.

Prihvaćena je primjedba zastupnika Borisa Šprema na odredbe kojima se uređuju tijela Komore, te na odredbu kojom je ministarstvo nadležno na poljoprivredu davalo prethodnu suglasnost na Statut Komore te nadziralo provedbu programa rada, koja je brisana u Konačnom prijedlogu zakona.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Predlagatelj je prihvatio sve primjedbe na pojedine članke Prijedloga zakona iznesene u 1. čitanju na 6. sjednici Hrvatskog sabora, te je u skladu s navedenim u točki IV. ovog Obrazloženja uredio tekst Konačnog prijedloga zakona.